

ЕДИННИЯТ ЕВРОПЕЙСКИ ПАЗАР НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНАТА ЗАСТРАХОВКА „ГРАЖДАНСКА ОТГОВОРНОСТ“

● Сравнително изследване на икономическо-статистическата ситуация в ЕС
ПРОФ. Д-Р УЛРИХ МАЙЕР

(Продължава от брой 3)

АВСТРИЯ

№	клас	Премия %/	Увеличаване на клас след щета			
			След 1	След 2	След 3	След 4
			Покачване в клас			
1	17	200	17	17	17	17
2	16	200	17	17	17	17
3	15	170	17	17	17	17
4	14	170	17	17	17	17
5	13	140	16	17	17	17
6	12	140	15	17	17	17
7	11	120	14	17	17	17
8	10	120	13	16	17	17
9	9	100	12	15	17	17
10	8	100	11	14	17	17
11	7	80	10	13	16	17
12	6	80	9	12	15	17
13	5	70	8	11	14	17
14	4	70	7	10	13	16
15	3	60	6	9	12	15
16	2	60	5	8	11	14
17	1	50	4	7	10	13
18	0 ¹	50	3	6	9	12

¹Съществуват допълнителни класове в границата между -1 и -6, където се прилагат премии, намалени до 45%/супер бонус/.

БЕЛГИЯ

	В абсолютна стойност	На 1000 единици население	На 1000 моторни превозни средства
БВП	225,51 млрд.	22 126 хил.	43 259 хил.
Население	10.19 млн.	x	1.96 хил.
Площ /кв. км./	30 528	3.0	5.86
Железопътна мрежа /км/	3 436	0.80	1.21
Пътна мрежа /км/	144 914	14.22	27.80
Автомобилна пътна мрежа/км/	1 679	0.16	0.32
Общ брой на моторните превозни средства	5.21 млн.	511	X
Пътнически автомобили	4.49млн.	441	862
Пътни инциденти	50 078	4.91	9.61
Брой пострадали	1 364	0.13	0.26

Таблица 1: Страна и транспорт
Данните са от 1997 г.

	Общо	Общо застраховане	Автомобилно застраховане	Застраховка "Гражданска отговорност"
Брой застрахователни компании ¹	157	126	71	68
Брутен премиен приход	15.03 млрд. ²	6.71 млрд. ²	2.39 млрд. ²	1.68 млрд. ³
-на глава от населението	1 477	6 587	2 347	165
-на моторно превозно средство	x	x	458	322

Таблица 2: Дял на застраховката "Гражданска отговорност" в Общото застраховане
¹Застрахователи под Белгийски контрол

²Брутен премиен приход на застрахователи по Белгийски контрол

³Брутен премиен приход, реализиран само от местни продажби

	Автомобилно застраховане	Застраховка "Гражданска отговорност"
Застраховани рискове	-	5 212 946
Брутен премиен приход	2.39 млрд.	1.68млрд.
Равнище на щетимост	75.3 %	77.7%

Таблица 3: Статистика на автомобилното застраховане

СТРУКТУРА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИЯ ПАЗАР В БЕЛГИЯ

През 1998 г. 157 застрахователни компании са под белгийски контрол, като 150 от тях са ситуирани в Белгия. Няма изискване за разделяне на застрахователния бизнес, т. е. застрахователните компании могат едновременно да предлагат както общозастрахователни, така и животозастрахователни продукти.

От 150 застрахователи 26 работят само в сферата на животозастраховането, 85 са общозастрахователни, а 39 - комбинирани. Няма презастрахователи, чието седалище да е в Белгия.

През 1994 г. дялът на животозастраховането в общия премиен приход е все още доста под 40 на сто. Нарастването до 40 на сто е едва през 1998 г., докато премиеният приход от общо застраховане през същата година е нараснал само с 2.3 на сто - резултат от стагнацията през 1997 г.

ЧУЖДЕСТРАНЕН ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН БИЗНЕС

През 1998 г. 5 животозастрахователни и 2 комбинирани чуждестранни компании извън европейското икономическо пространство оперират на територията на Белгия. В допълнение са тези, които са ситуирани в границите на европейското икономическо пространство; те разполагат в страната със 77 клона. От тях 68 са активни на общозастрахователния па-

Диференциране на премиите	Класове	Разпределение
Класификация на собствениците/водачите на МПС		
Бонуси за жени	2	.
Възраст на водача ¹	4	1.65
Фирмени автомобили	*	.
Класификация според използването на автомобила		
Място на регистрация	5	1.25
Доплащане при използване на автомобила за търговски цели	*	.
Съвместно ползване	*	.
Класификация според вида на автомобила		
Мощност на двигателя	2	1.4
Автомобил без катализатор	*	3.0

Таблица 4: Основни фактори при формране на премиите

зар, 8 - в животозастраховането, и един - и в двата застрахователни сектора.

СИТУАЦИЯТА НА ПАЗАРА НА ЗАСТРАХОВАНЕ НА МОТОРНИ ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА

През 1998 г. повече от 100 застрахователни компании работят на пазара на застраховки на МПС в Белгия - 68 белгийски и 44 чуждестранни подразделения. Премиеният приход е по-малко от 1/5 (около

19 на сто) от общия премиен приход, реализиран от белгийските застрахователи. Около 2/3 от премиеният приход в застраховането на МПС се формира от премиите по застраховка „Гражданска отговорност“. Петте най-големи застрахователни групи държат през 1996 г. пазарен дял от 42.8 на сто. Дерегулирането води до интензифициране на конкуренцията на застрахователния пазар. Въпреки нарастването на броя на застрахованите МПС конкуренцията следва последиците на

стагнацията, като задържа премиите ниски.

ПРОДАЖБА НА ЗАСТРАХОВКИТЕ НА МПС

Доминиращите канали на дистрибуция са брокерите и агентите. Банковите продажби, играещи голяма роля в животозастраховането, нямат съществено значение в автомобилното застраховане. Директните продажби държат пазарен дял не повече от 2 на сто от brutния премиен приход.

РАЗВИТИЕ НА ЗАСТРАХОВКАТА „ГРАЖДАНСКА ОТГОВОРНОСТ“

РЕГУЛАЦИОННО РАЗВИТИЕ

Традиционно в Белгия премиите по застраховка „Гражданска отговорност“ подлежат на строг контрол. През 1971 г. премиите са законоустановени за всяка категория МПС, без да могат да бъдат превишавани от застрахователите, както и да не бъдат намалявани с повече от 10 на сто. За пътнически автомобили е изградена система „Бонус-малус“, като са представени 18 категории. През 1992 г. се реализира реформа в премиената система, която дава по-голяма свобода на застрахователите при определянето на премиите.

РЕГУЛАЦИЯТА КЪМ НАСТОЯЩИЯ МОМЕНТ

Регулирането продължава да се прилага при формира-

останалите МПС се прилага системата „Бонус-малус“, която е регламентирана от правителството. Освен това застрахователите са свободни да прилагат и допълнителни критерии като възраст, регион или пол. Преди да бъдат обявени, премиите трябва да се представят на контролния орган, като се приложат базовите калкулации с всеки един фактор, калкулиран в тях. Ако са използвани и допълнителни фактори, то нетната премия не може да бъде пониска от законоустановената минимална такава. Минималните нива на премиите се актуализират на всеки пет години от правителството в съответствие със стопанската конюнктура.

ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ПОКРИТИЕ НА ЛОШИТЕ РИСКОВЕ

Няма договореност или правителствена регулация с функции на пул срещу лоши рискове. Обаче нарастващата конкуренция през последните няколко години води до редуциране на средните премии. Съществува пул, създаден от няколко застрахователни компании, създаден да покрива рискове, за които не може да се намери предложение за застрахователен договор на пазара.

РОЛЯ НА АСОЦИАЦИЯТА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛИТЕ

Асоциацията на застрахователите („Union Professionnelle des Entreprises d'Assurances“) спомога своите членове, давайки препоръки при формирането на премиите.

Основни фактори, определящи премиите (вж. табл. 4)

За лични автомобили минималните премии са законоустановени от правителс-

Възраст в години	Пътнически автомобили					Спортни автомобили				
	Per. 1	Per. 2	Per. 3	Per. 4	Per. 5	Per. 1	Per. 2	Per. 3	Per. 4	Per. 5
< 23	140€	140€	140€	140€	140€	196€	196€	196€	196€	196€
23-25	105€	115€	115€	125€	130€	131€	144€	144€	163€	163€
26-29	93€	100€	100€	110€	120€	112€	120€	120€	144€	144€
≥ 30	85€	89€	93€	100€	105€	98€	107€	107€	121€	121€

Таблица 5: Допълнителни фактори, които влияят върху определянето на премии
Per. - регион

ни автомобили. Определени са минимални премии, диференцирани в зависимост от мощността на двигателя. За

твото на базата на мощността на двигателя, като се калкулират по следния начин:

(Продължава на стр. 17)